

Πρέσβης Τουριστικής Οικονομίας

Σεβαστιάννα Σούκη

Διπλωματούχος Ξεναγός,
Εκπρόσωπος στα Χανιά
του Σωματείου Επαγγελματιών
Ξεναγών Κρήτης & Σαντορίνης

Καλημέρα σας.
Λέγομαι Σεβαστιάννα Σούκη και είμαι επαγγελματίας Ξεναγός από το 1985 και θα ήθελα να σας παρουσιάσω το επάγγελμά μου και να πω λίγα πράγματα για την εκπαίδευσή των Ξεναγών και το ρόλο τους στον τουρισμό της Κρήτης αλλά και της υπόλοιπης Ελλάδας.
Οι Σχολές Ξεναγών είναι Σχολές του Υπουργείου Τουρισμού μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και υπάρχουν στην Ελλάδα από τη δεκαετία του 60. Ο νόμος για τους ξεναγούς διαμορφώθηκε το 1977 και ισχύει για όλους τους αποφοίτους των Σχολών. Φέτος μάλιστα ιδρύονται συγχρόνως για πρώτη φορά πέντε σχολές σε όλη την Ελλάδα, Αθήνα,Θεσσαλονίκη, Κέρκυρα, Ρέθυμνο και Ρόδο κι αυτό μετά από 7 χρόνια παντελούς έλλειψης των Σχολών σε όλη την επικράτεια. Αυτό είναι κάτι που μας ξάφνιασε, η ταυτόχρονη ίδρυση Σχολών σε τόσα μέρη, αλλά και μας χαροποίησε γιατί ζητούσαμε χρόνια τώρα επίμονα την επαναλειτουργία των Σχολών. Το ευκαίριο βέβαια είναι να μπορέσουν να βρουν απασχόληση όλοι οι απόφοιτοι των Σχολών και όλοι προφανώς ελπίζουμε σε καλύτερες μέρες μετά από αυτήν τη χρονιά που το επάγγελμά μας πλήγηκε τόσο πολύ με τη σχεδόν παντελή ανεργία του κλάδου μας. Θα πρέπει όμως να συνοδεύεται και από την καταπολέμηση της παρανομίας που επικρατεί δυστυχώς στον κλάδο μας -ένα χρόνιο πρόβλημα- που τα τελευταία χρόνια έχει εκτοξευτεί με τις υπηρεσίες που προσφέρονται ανεξέλεγκτα στο διαδίκτυο κι από έλληνες αλλά και ξένους χωρίς γνώσεις ή γνώσεις αμφιβόλου ποιότητας και που υπονομεύει όχι μόνο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και την οικονομία μας! Και αυτό είναι κάτι για το οποίο ζητάμε μόνιμα, τη συνδρομή δηλαδή του κρατικού μηχανισμού στην περιφρούρηση του επαγγέλματός μας.
Η εκπαίδευση των ξεναγών είναι διετής και περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το επάγγελμά μας, από αρχαιολογία και ιστορία μέχρι

γεωλογία- σπηλαιολογία, φυτολογία, λαϊκή τέχνη και λαογραφία, ανθρωπογεωγραφία, ιστορία τέχνης, αρχαίο θέατρο, τουριστική ανάπτυξη και επιχειρήσεις καθώς και 65μέρες εκδρομών που είναι υποχρεωτικής παρουσίας στους πιο πολλούς αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Η εισαγωγή στη Σχολή γίνεται με αξιολόγηση σε μόρια που βασικό ρόλο παίζει και η γνώση ξένων γλωσσών που δεν είναι τόσο διαδεδομένες, όπως αραβικά ή κινέζικα και ιαπωνικά.
Είναι όμως και μία εκπαίδευση που ποτέ δεν τελειώνει κι αυτό είναι το απόλυτο σαγηνευτικό. Δε σταματάς να μαθαίνεις κι όσο περνάνε τα χρόνια τόσο επιβεβαιώνεται η ρήση που αποδίδεται στο Σωκράτη «εν οίδα ότι ουδέν οίδα». Κάθε χρόνο οργανώνονται πολλαπλά σεμινάρια στην Κρήτη αλλά και στην Αθήνα, επιμορφωτικά, ενημερωτικά, μετεκπαιδεύσεις σε καινούρια κομμάτια του τουριστικού προϊόντος, π.χ οινογευσίες, food tours που αναδεικνύουν αυτό το υπέροχο κομμάτι της κρητικής κι εν γένει της ελληνικής γης και καθημερινότητας, ξεναγήσεις σε παιδιά, ξεναγήσεις σε ανθρώπους με ειδικές ανάγκες, σε νέες μεθόδους και σε νέους τρόπους προσέγγισης. Γίνονται εκδρομές και στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό για να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας και να συνδέσουμε τον πολιτισμό μας με άλλους αρχαίους πολιτισμούς του Αιγαίου. Δεν είναι μόνο η γνώση του τόπου σου, αλλά κι η σύγχρονη τοποθέτησή του στο γεωγραφικό περίγυρο. Είναι ένα επάγγελμα τόσο πολυπόικλο και γι' αυτό τόσο ελκυστικό, αλλά και όχι απλό ή εύκολο.
Υπάρχουν επίσης και τόσα διαφορετικά αντικείμενα στα οποία εξειδικεύονται οι οργανωμένες εκδρομές. Το πιο μεγάλο και σημαντικό μέρος της δουλειάς μας έχει να κάνει με την επίσκεψη αρχαιολογικών χώρων σε όλη την Ελλάδα και που είναι εφικτή στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας μας όλο το χρόνο, ειδικά εδώ στην Κρήτη με το πολύ ήπιο κλίμα. Ένα άλλο κομμάτι της δουλειάς του ξεναγού αποτελεί και ο θρησκευτικός τουρισμός κι αυτός μπορεί να γίνει καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Άλλες πάλι εκδρομές επικεντρώνονται στον ορειβατικό τουρισμό σε συνδυασμό με την ιστορία και αρχαιολογία του κάθε τόπου. Αντίστοιχα υπάρχει και ο ποδηλατικός τουρισμός και προφανώς τα δύο τελευταία απαιτούν και την ανάλογη φυσική κατάσταση. Κάποιες είναι ακόμα πιο εξειδικευμένες παρουσιάζοντας την αρχαία ελληνική γραμματεία με επισκέψεις στους διάφορους τόπους στους οποίους αναφέρονται τα κείμενα. Υπάρχουν και πάρα πολλοί επισκέπτες που έρχονται ειδικά στην Κρήτη για τα μοναδικά φυτά και λουλούδια της κι αυτό αποτελεί άλλη μία εξειδίκευση του επαγγέλματός μας.
Ο ρόλος του ξεναγού είναι πολύπλοκος: δεν είναι μόνο η μετάδοση του ιστορικού παρελθόντος του τόπου μας μέσα από την αρχαιολογία και την ιστορία, αλλά η παράλληλη παρουσίαση του φυσικού αναγλύφου σε τοπικό αλλά και σε πανελλήνιο

επίπεδο, το παρελθόν αλλά και το παρόν της απλής καθημερινότητας, η σωστή κι αντικειμενική τοποθέτηση (όσο αυτό είναι δυνατόν) σε επίκαιρα θέματα, η επάξια αντιπροσώπευση του λαού μας μέσα από την εμφάνιση του καθένα από εμάς, τις γνώσεις του, τη στάση του στην κοινωνική ζωή, τις αξίες του στην καθημερινή επαφή με τον κόσμο και γενικά η σωστή, ουσιώδης και αντάξια του τόπου συνοδεία των επισκεπτών στον τόπο μας. Ο κάθε ξεναγός καλείται να κρατάει ευαίσθητες ισορροπίες όταν έρχεται αντιμέτωπος με τις αναποδιές της ελληνικής πραγματικότητας, να θέτει σωστά όρια μεταξύ απλής κριτικής και αποδοκιμασίας ή επιδοκιμασίας (φανταστείτε πόσο αυτό είναι μετέωρο με κάποιον μη επαγγελματία), να είναι εφευρετικός για να μπορεί να ανταπεξέρχεται σε απρόοπτα προβλήματα, να προσπαθεί να καλύπτει ανάγκες ανθρώπων διαφορετικών νοοτροπιών, επιπέδων, ηλικιών κι όλα αυτά βέβαια δε μαθαίνονται μόνο στα θρανία. Η βάση βέβαια είναι στην εκπαίδευση στις Σχολές Ξεναγών, που είναι από τις καλύτερες στην Ευρώπη αλλά είναι κι ένας πλούτος που αποκτάται με τα χρόνια, με σιγανό αλλά σταθερό κτίσιμο, με άγχος και αγωνία πολλές φορές για να ανταπεξέλθεις, με «πεσίματα και ανεβάσματα» ψυχικά και σωματικά. Πολλοί άνθρωποι ακούν ξεναγός και λένε Α, τι ωραία!!!! ταξίδια και καλοπέραση. Είναι λίγο παρεξηγημένη η δουλειά και μόνο αυτοί που τη ζουν από κοντά καταλαβαίνουν πόσο κουραστική είναι σωματικά και ψυχικά αλλά και πόσα πανέμορφα ανταλλάγματα μπορεί να σου προσφέρει.
Κλείνοντας θα ήθελα να κάνω αυτήν την παρουσίαση λίγο πιο προσωπική. Μετά από 37 χρόνια σε αυτόν τον χώρο έχω αποκομίσει απίστευτες εμπειρίες (θετικές κι ευτυχώς λίγες κακές). Έχω συγκινηθεί, γελάσει, αγχωθεί, χαρεί, απογοητευτεί, κουραστεί, θαυμάσει κι ανθρώπους -για την αντιμετώπιση καταστάσεων- αλλά και τοπία, που έχω την ευκαιρία να δω και να ζήσω με τα ταξίδια, έχω χορέψει, αγκαλιάσει τόσο κόσμο με τέτοια υπέροχη ενέργεια, έχω τσαντιστεί και έρθει αντιμέτωπη με τον εαυτό μου για να βρω τρόπο προσέγγισης ανθρώπων σε δύσκολες καταστάσεις, έχω τραγουδήσει και μου έχουν τραγουδήσει, μου έχουν πει καταπληκτικά ποιήματα που έχουν συντάξει για την περίπτωση, έχω γνωρίσει τόσο κόσμο και με έχουν ταξιδέψει σε τόσους διαφορετικούς τρόπους σκέψης.
Κοντεύω να συνταξιοδοτηθώ και κοιτάζοντας πίσω θεωρώ ότι δεν θα μπορούσα να είχα κάνει ή γίνει κάτι άλλο στη ζωή μου!
Θέλω να ελπίζω ότι κατάφερα να σας μεταδώσω και να κάνω πιο κατανοητό το ρόλο μας στον τουρισμό. Πιστεύω ακράδαντα ότι όπως το επάγγελμα του δασκάλου ή του καθηγητή και το επάγγελμα του ξεναγού είναι περισσότερο ένα λειτούργημα. Ο Ξεναγός είναι ΤΟ πρόσωπο της Ελλάδας για τους επισκέπτες μας!

